

Jelige:

Budagyöngye

Falusi lányból budai polgár

Elmúlt a nyár. A tájból színes akvarellt varázsolt a természet festője az ősz. A rozsdásodó falevelek utolsó táncukat lejtve peregnek le a fákról.

A csendes kis budai utcán baktatok, s illyentájt nem csak az aszfalton kidudorodó fagyókerekre figyelek, hanem a fákról hulló vadgesztenyékre, amelyek hol dobpergésszerű hangot hallatva landolnak egy-egy autó tetején, hol fejbe kólintják a gyanútlan arra járókat.

Szeretem ezeket a rövid kis utcákat, melyeknek a hangulatát éppen az adja, hogy emberi léptékűek, nem végeláthatatlan hosszúságúak

A Házmán utca a kedvencem. A múlt század eleje óta itt álló impozáns villák, néhol az idő által kikezdett málladozó falaikkal, s a közjük ékelődött hatvanas évekbeli kockaházzal valamiféle állandóságot sugallnak, mintha itt megállt volna az idő.

Az utca közepén a Bálint Söröző és Galéria cégére messziről integet. Amint a közelébe érek a kerítésen túlról kivillannak a görögkékre festett mediterrán asztalok és székek, melyek így elhagyatottan is visszahoznak valami kis fuvallatot a nyárból. A kerítés rácsait sűrűn beszövő borostyán alig-alig hagy valami üres helyet a zsemleszínű kiskutyának, aki fejét kidugva bánatos szemekkel koldul némi kedvességet az arra járóktól. Még tíz perc séta sem kell a Budagyöngye Üzletközpontig, ahol - amióta egyedül élek - a reggeli kávémat iszom. A kávézás élvezetéhez tartozik a beszélgetés a galérián elhaladó ismerősökkel, vagy csak az álmatag elrévedezés a hatalmas üveglablakokon keresztül az épület előtti térre, ahol minden napszakban érdekes mozgóképek váltják egymást.

A buszmegálló irányából apró, csoszogó léptekkel érkezik az idős, ősz hajú néni, aki szatyorban hozza a kertjében szedett virágokat. A bokrok körüli kőpadkára teregeti a gyűrtött újságpapírokat, mindegyiket egyenként simítja végig, majd belecsomagolja a csokorba szedett madzaggal átkötött virágokat. Legtöbbször meglepően gyorsan túlrad rajtuk, talán az arra járó emberek megszánják, és nem hagyják sokáig fagyoskodni. Odébb pár ember beszélget, akik talán a reggeli első cigarettájukat szívják a műanyagpoharas kávé kortyolgatva, buszmegállóhoz rohanó anyukák, maguk után vonszolva gyerekeiket,

sietős léptű háziasszonyok, akik az ebédhez szerzik be a hozzávalókat a pince szinten lévő piacon, és a szakadt ruházatú koldusasszony, aki reszkető kézzel koldul alamizsnát.

Hétköznapi életkép, hétköznapi emberekkel...vagyis dehogy! Gyakran fedezem ismert művészek arcait, akik a környéken élnek.

A tekintetem kicsit távolabbra téved ahol a csupaszodó faágak láttatni engedik a Szilágyi Erzsébet fasort, amely mellett valaha a Budagyöngye piac húzódott, éppen ezen a részen.

Filmként peregnek le előttem a múlt képei....

Ezerkilencszázhetvenet írtak akkor, amikor falusi lányként felkerültem a fővárosba.

Eleinte a Kárpát utcában béreltünk egy szobát ifjú férjemmel.

Nehezen szoktam a nagyváros zaját, a közeli nagykörút kanyargó villamosainak sikoltó fékjeit, az autók dudáit, az éjszakánként a beszűrődő fényeket.

Annyira más volt mindez, mint amiben felnőttem!

Hiányzott a kis vertfalú vályogház, a tornácára felfutó, ereszbe kapaszkodó vadszőlővel, az előkert a virágokkal, a baromfiudvar állatai, a hátsókert a veteményessel és a gyümölcsfákkal, és persze a falu lakói akik közül szinte mindenkit születésemnél fogva ismertem.

Még a vaksötét, holdlámpású éjszakákat is visszasírtam, amikor kislányként, félelemtől dermedten feküdtem az ágyamban, a kinti zajokra figyelve...

Bő egy év múlva kiutaltak egy tanácsi lakást Pasaréten, ahova már egy kis pocaklakóval költöztünk.

A házunkat hatalmas kert ölelte körbe, a teraszunk előtt pedig egy gyertyán nyújtogatta az ágait felénk.

Úgy éreztem visszakaptam valamit a gyerekkoromból. A fővárosban, de mégis vidékies környezetben éltem, bár az elegáns villák cseppet sem hasonlítottak az alföldi parasztházakhoz, de a bennük élő emberek nem voltak mások, mint mi.

Akkoriban a környék kicsit másként festett!

A Pasaréti úton gyéresebb volt a forgalom, s zömében kétütemű járművek pöfögtek. A kipufogógáz gyakran hosszan megült a völgyben.

Az életünk évekig egy szűk négyszögben zajlott. Reggeli bevásárlás babakocsival a Házmán utca sarkán lévő közértben, majd a Budagyöngye piacon.

A három faház közül az egyik állami tulajdonban volt, a másik kettő maszek.

Telente a házban zajlott az árusítás, de tavasztól őszig szemet gyönyörködtető színekben tobzódva csalogattak a faládákba kirakott zöldségek és gyümölcsök.

A piac és a hentesbolt között egy trafikos bódé bújt meg a fák rejtekében, ahol igazi kincseket árultak, olyanokat, melyeket a hazai üzletekben nem lehetett fellelni. Az ismeretlen, titokzatos Nyugat árucikkeit, cigarettákat, smink termékeket, parfümöket, ob tampon...és Donald rágót, aminek a gyerekeim nem tudtak ellenállni.

Egyik nap sem maradhatott ki a játszótér, melynek hivatalos neve Nagy Lajos tér volt, közismert nevén akkor is és talán most is, „A Fenyves”, de nem a középkori nagy király, hanem az író előtt tisztelegve, aki itt lakott a környéken. A hatalmas, gyantás törzsű, feketefenyők árnyékában akkoriban még csak pár hinta és a homokozó volt, és Sóváry János megkapó szobra, a terméskő talapzaton térdeplő Korsós nő. No és persze már akkor is körbelengték a teret a hamisítatlan falusias miliőt adó, szemközti lovarda felől szállingózó „illatok”.

Az alkonyat meghozta a férjemet, s négyesben indultunk haza. Utunk Árpi Presszója előtt vitt. A füstös, félhomályos helyiség ajtaja az utcára nyitottan állt.

A kósza hírek szerint a tulajdonos valaha válogatott birkózó volt, s gebinbe kapta az államtól a kis üzletet. Késő tavasztól kora őszig a pár asztalból álló kerthelyiséget, mint valami virágos függöny fonta körbe a kerítést sűrűn behálózó, azúrkék színű, tölcséres hajnalka. A sörccsapoló szomszédságában csábítóan állt egy krémfagylaltgép. Nem lehetett ellenállni a tölcsérbe tekeredő, összefonódó vanília-csokoládé fagynak, amelyet mindannyian imádtunk...

Az ágyamból a budai hegyekre látok. Esténként már nem csak a hold sápadt fénye vigyázza álmomat, hanem a hegyoldal házainak kigyúló fényei, melyek versenyre kelnek az égen hunyorgó csillagokkal.

Ez az én otthonom! A ház, a kert, a környező kis utcák, az égboltnak ez a kis darabja, mely fölém borul....és ez a hegyek ölelésébe simuló völgy, Buda gyöngye.

